

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę*

Egzamin ósmoklasisty

Język polski

DATA: 18 grudnia 2018 r.

GODZINA ROZPOCZĘCIA: 9:00

CZAS PRACY: do 180 minut

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych **18 stronach** jest wydrukowanych **19 zadań**.
2. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Wszystkie zadania rozwiązuj długopisem lub piórem.
6. W każdym zadaniu, oprócz zadania 14., poprawna jest zawsze **tylko jedna** odpowiedź.
7. Ewentualne poprawki w odpowiedziach zapisz zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie.
8. Na trzeciej stronie arkusza zamieszczona jest lista lektur obowiązkowych.

Powodzenia!

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia
ucznia do:

dostosowania
zasad oceniania.

nieprzenoszenia
odpowiedzi na kartę.

OPOP-700-1812

Zapoznaj się z poniższymi informacjami

1. W niektórych zadaniach są podane cztery odpowiedzi: A, B, C, D.
Tylko jedna z nich jest dobra. Wybierz ją i zaznacz znakiem ✕, np.

✕ B. C. D.

Jeśli się pomylisz, otocz znak ✕ kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.:

⊗ B. C. ✕

2. W innych zadaniach wybierz poprawne uzupełnienie zdania spośród oznaczonych literami A i B oraz spośród oznaczonych literami C i D i za każdym razem zaznacz znakiem ✕ wybraną odpowiedź, np.

✕	B
---	---

 oraz

✕	D
---	---

3. W jeszcze innych zadaniach zdecyduj, czy zdanie jest prawdziwe czy fałszywe, i zaznacz znakiem ✕ wybraną odpowiedź, np.

✕	F
---	---

4. Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź

nad niepoprawnym fragmentem

stuszenie
Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~.

lub obok niego

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ stuszenie

Lista lektur obowiązkowych¹

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym treny I, V, VII, VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*, *Dziady* część II, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*, *Pan Tadeusz* (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Księżę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

Stefan Żeromski, *Szyfrowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

¹ W latach 2019–2021 na egzaminie będą pojawiały się pytania dotyczące lektur obowiązkowych tylko dla klasy VII i VIII.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Aleksander Kamiński
KAMIENIE NA SZANIEC

Rudy został aresztowany o świcie, a już około godziny siódmej alarmowo zwoływali się jego przyjaciele. Byli poruszeni¹ w najwyższym stopniu. Los uderzył² w kogoś specjalnie im bliskiego. Czuli wzburzenie i pustkę, jakby się coś urwało, skończyło, uleciało. W oczach niejednego z tych młodych mężczyzn – które w ciągu ostatnich miesięcy i lat widziały już wiele groźnych obrazów – błyszczały łzy.

Uczucie rozpaczy i pustki pod wpływem jednej myśli zmieniło się nagle w uczucie nadziei. Jeszcze nie koniec! Jeszcze jest szansa, przecież można odbić³ Rudego! Odbić można – odbić trzeba! Zośka głośno wypowiada to, co czują wszyscy. – Odbijemy! Odbijemy jeszcze dziś! – W jednej chwili cała wstrząśnięta wypadkami istota Zośki robi skok od wzburzonych uczuć – do woli, do decyzji, do planowania i zarządzeń. Gorączkowe narady przerywa dopiero przypomnienie Andrzeja, że za pół godziny jest zbiórka mająca na celu przenoszenie magazynu materiałów wybuchowych. I takie już było poczucie służby żołnierskiej w tych młodych ludziach, że wszyscy natychmiast wstali i pośpiesznie udali się na wypełnienie wyznaczonego na ten ranek koniecznego obowiązku, choć dusze ich łamały się⁴ z niecierpliwości i bólu.

Całe przedpołudnie mija w gorączkowej aktywności. Padają rozkazy⁵. Gońcy rozbiegają się w różne strony. Wszyscy z jakąś zaciętością biorą się do roboty. A roboty jest masa. Prócz ewakuacji magazynu oraz ostrzeżenia zagrożonych, szeregu żmudnych i pilnych posunięć wymaga przygotowywana na popołudnie akcja. Tempo roboty jest szalone. Rozpoznanie, alarmowanie zespołów, przygotowanie broni i materiałów, lokale...

Specjalnie delikatne zadanie do wypełnienia ma w tych gorączkowych chwilach Wesoły. Wesoły – jeden z kolegów Zośki – jest człowiekiem o zawsze bladej cerze i jakby w smutku zakrzepłych rysach twarzy. Jest szczupły, pracuje jako akwizytor u „Wedla”, zna język niemiecki. Przed kilkoma tygodniami na rozkaz Naczelnika Szarych Szeregów rozpoczął ryzykowną, lecz dużej wagi⁶ próbę dostania się do gmachu gestapo przy alei Szucha, jako dostawca czekoladek i cukierków „Wedla”. Udało się! Od pewnego czasu co drugi, trzeci dzień jest na alei Szucha i krążąc po korytarzach i pokojach różnych pięter olbrzymiego gmachu, zbiera zamówienia na wyroby „Wedla”. Nerwy ma napięte⁷, w czasie tych pierwszych swych wizyt na Szucha, do ostateczności. Słuch i wzrok wchłaniają najdrobniejsze szczegóły. Próbuje „towarzyskich” rozmów z gestapowcami.

Nagle aresztowanie Rudego narzuca Wesołemu jego pierwsze zadanie: podać, kiedy i jak przewożony jest Rudy z Szucha na Pawiak⁸.

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*, Warszawa 2016.

¹ Poruszony – tu: przejęty czymś.

² Los uderzył – tu: zdarzyło się nieszczęście.

³ Odbić – tu: uwolnić.

⁴ Dusze łamały się – tu: było im bardzo smutno.

⁵ Padają rozkazy – tu: ktoś nakazuje coś zrobić.

⁶ Dużej wagi – tu: bardzo ważną.

⁷ Mieć napięte nerwy – tu: denerwować się.

⁸ Pawiak – główne więzienie niemieckie w czasie okupacji.

[425 słów]

Zadanie 1. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W przytoczonym fragmencie <i>Kamieni na szaniec</i> opisane zostały działania podjęte przez przyjaciół Rudego po jego aresztowaniu.	P	F
W celu odbicia Rudego przyjaciele zrezygnowali z wykonania innych zaplanowanych działań.	P	F

Zadanie 2. (0–1)

Wskaż cechę, która charakteryzuje Zośkę w przytoczonym fragmencie. Zaznacz dobrą odpowiedź.

- A. odwaga
- B. nieśmiałość
- C. bezmyślność
- D. niezdecydowanie

Zadanie 3. (0–2)

Z lektury *Kamienie na szaniec* podaj dwa przykłady różnych sytuacji – innych niż odbicie Rudego – świadczące o tym, że bohaterowie narażali swoje życie.

Przykład 1.

.....

.....

Przykład 2.

.....

.....

Zadanie 4. (0–2)

4.1. Na podstawie znajomości całej lektury *Kamienie na szaniec* podaj imię i nazwisko bohatera, który miał pseudonim Rudy.

.....

4.2. Wyjaśnij, dlaczego tego bohatera nazywano Rudym.

.....

.....

Zadanie 5. (0–3)

5.1. Czy poniższy komiks może stanowić ilustrację do przytoczonego fragmentu *Kamieni na szaniec*? Uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do komiksu i do tekstu.

www.facebook.com/ipnwarzawa

.....

.....

.....

.....

5.2. W komiksie bohaterowie porozumiewają się nie tylko słowami. Podaj przykład innego sposobu porozumiewania się.

.....

.....

Zadanie 6. (0–1)

Uzupełnij zdanie. Zaznacz dobre odpowiedzi.

Podany fragment książki *Kamienie na szaniec* ma charakter

A	B
---	---

, ponieważ autor posłużył się

C	D
---	---

.

- A. dynamiczny
B. statyczny

- C. wieloma zdaniami rozwiniętymi
D. dużą liczbą wykrzykników

Zadanie 7. (0–1)

Przeczytaj poniższy fragment.

Wędrowali tym szlakiem wszyscy, a najczęściej: Zygier, Borowicz, Walecki, Pieprzoad i siódmoklasista – Andrzej Radek. Gdy Gontala wracał ze swych *korep* o godzinie dziewiątej, dziesiątej, wypił na dole „u starych” herbatę i przybył do lokalu, a miał czas wolny lub chciał zobaczyć się z przyjaciółmi, wówczas zapalał świecę i stawiał ją w oknie.

Dokończ zdanie. Zaznacz dobrą odpowiedź.

Powyższy fragment pochodzi z

- A. *Latarnika* Henryka Sienkiewicza.
B. *Szyfrowych prac* Stefana Żeromskiego.
C. *Opowieści wigilijnej* Charlesa Dickensa.
D. *Małego Księcia* Antoine’a de Saint-Exupéry’ego.

Zadanie 8. (0–2)

Uzupełnij poniższe zdania. Z wyrazów umieszczonych w ramce wybierz poprawne formy imiesłowów i wpisz je w odpowiednie miejsca.

<i>opowiadające</i>	<i>opowiadane</i>	<i>wywołanym</i>	<i>wywołującym</i>
---------------------	-------------------	------------------	--------------------

1. Wydarzenia (opowiadać)..... przez narratora *Kamieni na szaniec* miały miejsce w rzeczywistości.
2. Przyjaźń między bohaterami *Kamieni na szaniec* jest uczuciem (wywoływać) u czytelników silne emocje.

Zadanie 9. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Szare Szeregi to nazwa własna organizacji, dlatego obydwa wyrazy zapisujemy wielkimi literami.	P	F
Imiona i nazwiska piszemy wielką literą, a pseudonimy – małą.	P	F

Zadanie 10. (0–1)

Na jednym z blogów pojawił się wpis dotyczący przyjaźni, ale autor wpisu nie zadbał o poprawną interpunkcję.

Zaznacz zdanie, w którym niepoprawnie zastosowano interpunkcję.

Rozważania o przyjaźni

- A. Prawdziwa przyjaźń zawsze opiera się, na zaufaniu odpowiedzialności i bezinteresowności.
- B. Przyjaźń to motyw, który często pojawia się w literaturze polskiej.
- C. Przyjaciele z lektury „Kamienie na szaniec” pomagali sobie zawsze, gdy byli w trudnej sytuacji.
- D. Rekonstruktorzy często się zaprzyjaźniają, ponieważ mają wiele wspólnych tematów do rozmowy.

Zadanie 11. (0–2)

Na jednej ze stron internetowych toczy się dyskusja o tym, czy lepiej przeczytać książkę, czy – obejrzeć jej filmową wersję.

Zabierz głos w dyskusji. Przedstaw swoje stanowisko. W uzasadnieniu użyj dwóch argumentów.

Zadanie 11. (0–2)	
	<p>RE: Książka czy film?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p style="text-align: right;">ODPOWIEDZ</p>

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Nadia Sola, Grzegorz Antoszek, Krzysztof Sałamacha
REKONSTRUKCJE¹, CZYLI CO?

Od kilku lat przedstawianie historii na żywo jest coraz popularniejszym sposobem na promowanie przeszłości. [...]

Historyk Michał Bogacki stosuje termin „odtwórstwo historyczne”, które wyjaśnia jako działania mające na celu odtworzenie życia człowieka w przeszłości lub wydarzenia z dawnych czasów.

Pojęcie „rekonstrukcja historyczna” nie oznacza, że najpierw pozyskujemy surowce (materiały, metal itp.), a potem starodawnymi metodami wykonujemy stroje lub broń. Taka sytuacja jest rzadko spotykana. Najczęściej wytworzone rzeczy są tylko podobne do oryginałów, a kopie wykonujemy współczesnymi metodami.

Warto zwrócić uwagę na to, jak sami rekonstruktorzy² odnoszą się do swojej działalności. Głównym zajęciem rekonstruktorów nie jest jeżdżenie na imprezy rekonstrukcyjne, ale przede wszystkim żmudne³ zbieranie materiałów źródłowych na temat odtwarzanego okresu, pozyskiwanie oryginałów bądź najlepszych kopii przedmiotów. Dużo czasu zajmuje wyszukiwanie rzemieślników⁴, którzy podjęliby się wykonywania kopii. [...]

Ważne dla części rekonstruktorów jest podejście edukacyjne⁵. Można stwierdzić, że przeważająca część odtwórców chce przybliżyć społeczeństwu historię, jednak nie za pomocą podręcznikowych faktów, ale przez prezentację „żywej historii”. [...]

Rekonstrukcja historyczna to dobrowolne i nieprzymusowe zajęcie (hobby), powiązane z historią. [...] Członkowie grup rekonstrukcyjnych zajmują się odtwarzaniem przeszłości w wymiarze materialnym (ubioły, przedmioty codziennego użytku) i duchowym (język, sposób myślenia, zachowania). Rekonstrukcja pomaga w budowaniu świadomości historycznej.

Na podstawie: Nadia Sola, Grzegorz Antoszek, Krzysztof Sałamacha, *Rekonstrukcje, czyli co?*,
<http://historia.org.pl>

¹ Rekonstrukcja – tu: odtworzenie historii współcześnie.

² Rekonstruktor – człowiek zajmujący się odtwarzaniem historii.

³ Żmudny – wymagający dużo czasu i cierpliwości.

⁴ Rzemieślnik – człowiek produkujący lub naprawiający różne przedmioty ręcznie, za pomocą prostych narzędzi.

⁵ Podejście edukacyjne – tu: nauczanie.

[233 słowa]

Zadanie 12. (0–2)

Uzupełnij poniższy tekst w taki sposób, aby stanowił streszczenie fragmentu artykułu *Rekonstrukcje, czyli co?*.

Tematem artykułu jest

.....

Autorzy piszą o

.....

i dochodzą do wniosku, że

.....

Zadanie 13. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Rekonstrukcje historyczne to wydarzenia odwołujące się do faktów historycznych.	P	F
Aby zostać rekonstruktorem, należy skończyć studia z historii.	P	F

Zadanie 14. (0–2)

Według autorów tekstu rekonstruktor powinien charakteryzować się określonymi cechami.

Wśród wymienionych poniżej wybierz cechy, o których jest mowa w tekście. Zaznacz trzy dobre odpowiedzi.

- A. dokładność
- B. cierpliwość
- C. rozrzutność
- D. niepewność
- E. niezdecydowanie
- F. odpowiedzialność

Zadanie 15. (0–3)

15.1. Podaj autora i tytuł utworu, z którego pochodzi cytat.

[...] *Pan popierał*
Prawo trzeciego maja i już szlachtę zbierał,
Aby konfederatom ciągnąć ku pomocy¹,
Gdy nagle Moskwa zamek opasała² w nocy [...].

¹ Ciągnąć ku pomocy – tu: śpieszyć z pomocą.

² Opasała – tu: otoczyła.

Autor:

Tytuł:

15.2. Napisz, do jakiego wydarzenia historycznego nawiązuje powyższy cytat.

.....
.....

15.3. Podaj inne wydarzenie historyczne, do którego nawiązuje utwór, oraz bohatera związanego z tym wydarzeniem.

Wydarzenie:

.....

Bohater:

Zadanie 16. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Wyraz <i>odtwarzać</i> jest wyrazem podstawowym dla wyrazu <i>odtwórca</i> .	P	F
Wyrazy <i>tworzyć</i> , <i>wytworzyć</i> , <i>odtwarzać</i> stanowią rodzinę wyrazów.	P	F

Zadanie 17. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz dobrą odpowiedź.

Wypowiedzenie *Od kilku lat przedstawianie historii na żywo jest coraz popularniejszym sposobem na promowanie przeszłości* jest

- A. zdaniem podrzędnie złożonym.
- B. równoważnikiem zdania.
- C. zdaniem współrzędnie złożonym.
- D. zdaniem pojedynczym.

Zadanie 18. (0–3)

Napisz zaproszenie na organizowaną przez samorząd szkolny rekonstrukcję wydarzenia historycznego. Zachęć koleżanki i kolegów do obejrzenia tej rekonstrukcji.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

Zaproszenie

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 19. (0–20)

Wybierz jeden z tematów i napisz wypracowanie.

Temat 1.

W życiu ważniejsze są czyny niż słowa. Napisz rozprawkę, w której uzasadnisz słuszność tego stwierdzenia. W uzasadnieniu odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

Temat 2.

Napisz opowiadanie, którego akcja rozgrywa się w czasie wakacji w 1939 roku, a bohaterem jest postać z *Kamieni na szaniec*. Napisz pracę tak, aby wykazać, że dobrze znasz wybranego przez siebie bohatera utworu Aleksandra Kamińskiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

Wypracowanie

na temat nr

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of 24 horizontal dotted lines spaced evenly down the page, serving as a template for writing or data entry.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Brudnopis

A series of 28 horizontal dotted lines providing space for a draft or handwritten notes.

OPOP-700-1812

Uprawnienia ucznia do:
dostosowania zasad oceniania

nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNI

PESEL

miejsce
na naklejkę

Nr zad.	Odpowiedzi			
1	PP	PF	FP	FF
2	A	B	C	D
3	0	1	2	
4.1	0	1		
4.2	0	1		
5.1	0	1	2	
5.2	0	1		
6	AC	AD	BC	BD
7	A	B	C	D
8	0	1	2	
9	PP	PF	FP	FF
10	A	B	C	D
11	0	1	2	
12	0	1	2	
13	PP	PF	FP	FF
14	0	1	2	
15.1	0	1		
15.2	0	1		
15.3	0	1		

W
Y
P
E
Ł
N
I
A

E
G
Z
A
M
I
N
A
T
O
R

Nr zadania							
16	PP	PF	FP	FF			
17	A	B	C	D			
18. Treść i forma	0	1	2				
18. Język	0	1					
19	0	1	2	3	4	5	
Realizacja tematu wypowiedzi	☐	☐	☐				
Elementy twórcze/ Elementy retoryczne	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Kompetencje literackie i kulturowe	☐	☐	☐				
Kompozycja tekstu	☐	☐	☐				
Styl	☐	☐	☐				
Język	☐	☐	☐	☐	☐		
Ortografia	☐	☐	☐				
Interpunkcja	☐	☐					

Temat: 1 2

--	--	--	--	--	--	--	--	--

KOD EGZAMINATORA

.....
Czytelny podpis egzaminatora